

Nacrt zakona o obnovljivim izvorima enerije u Srbiji predvidja nastavljanje subvencionisanje gradnje malih hidroelektrana, na štetu svih građana i njihovih reka i volja građana je ignorisana, kako je saopštila svetska organizacija WWF Adria.

“S obzirom na to da su sve relevantne institucije, kao i predsednica Vlade Ana Brnabić, upoznati sa svim dokazima o ekonomskoj neopravdanosti izgradnje i subvencionisanja malih hidroelektrana, kao i njihove štetnosti po životnu sredinu, biodiverzitet i lokalne zajednice, smatramo neprihvatljivim odluku Ministarstva o nastavku finansiranja ovih štetnih projekata novcem građana, nezavisno da li se radi o pribranskim ili derivacionim malim hidroelektranama”, upozorila je predstavnica WWF Adrija Nataša Milivojević.

Kako je istaknuto, ministarstvo je nastavilo i “sa praksom netransparentnog odlučivanja o temama bitnim za kvalitet života građana”, te je predviđen jako kratak rok za dostavu komentara na nacrt ovog zakona, “kao i ranije u januaru, kada su usred praznika dali svega nedelju dana za komentarisanje polaznih osnova za nacrt istog zakona”.

U WWF Adrija, koje je Ministarstvu rudarstva i energetike dostavila komentare na taj dokument, pitaju se koji je cilj sprovođenja ovakvih javnih rasprava kada je građanima, organizacijama civilnog društva i svim drugim zainteresovanim stranama dat rok kraći od 30 dana. Precizirano je da ja na službenim stranicama ministarstva nacrt zakona bio dostupan tek poslednjeg dana za dostavljanje komentara, odnosno 9. februara.

“Čak i kada je ta informacija objavljena, mogla se pronaći jedino u arhivi zvaničnog sajta ministarstva”, naveli su iz WWF-a, ukazujući da je u odgovoru na komentare koje su slali početkom januara, ministarstvo potvrdilo kako su hidroenergetski projekti od javnog interesa, te kako će nastaviti sa subvencijama za izgradnju pribranskih malih hidroelektrana i time se, dodaje se, oglasili na sva upozorenja i zahteve građana, ali i organizacija civilnog društva.

Iz WWF-a smatraju da je u narednom periodu potrebno okretanje novim tehnologijama i proizvodnji energije iz drugih obnovljivih izvora, kao i povećanju energetske efikasnosti radi ublažavanja klimatskih promena. Neophodno je integralno razmotriti koji obnovljivi izvori energije imaju štetan uticaj na prirodu i podsticati samo one koji je ne uništavaju, za razliku od hidroelektrana. Takodje, hidroelektrane su zastarela tehnologija koja će vremenom tražiti sve veća ulaganja, a šteta koju imaju po ljude i životnu sredinu neopravdano je velika, naveli su iz WWF-a. Ukazali su da će ovo biti dodatno potencirano klimatskim promenama i njihovom uticaju na vodene ekosisteme i resurse, koji se već nalaze pod ogromnim pritiscima. Podsetili su i da se Srbija, uz sve ostale zemlje dunavskog sliva, obavezala na sprovođenje legislative o vodama, klimi i životnoj sredini u okviru Medjunarodne komisije za zaštitu reke Dunav. Jedan od usvojenih dokumenata je i “Vodeći principi o održivom razvoju

hidroenergije u slivu Dunava”, koji navodi kako korišćenje hidroenergije mora poštovati principe održivosti, uzimajući u obzir životnu sredinu, socijalne i ekonomske faktore na uravnotežen način, saopštio je WWF. Osim toga, u dokumentu se navodi kako je potrebno uspostaviti mere ublažavanja negativnih uticaja hidroenergetskih postrojenja. Prema rečima predstavnice WWF Adeia Duške Dimović, iako je potrebno da Srbija uspostavi okvir za investiranje u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, poželjno bi bilo pričekati sa usvajanjem ovog Zakona dok se ne sagledaju promene koje se uskoro očekuju u zakonodavstvu Evropske unije, kako nakon njegovog usvajanja ne bi bile potrebne izmene. Naglašeno je da iskustva iz Evrope, ali i Srbije, pokazuju kako razvoj energetske sektora mora uključivati i jasne odrednice o zaštiti životne sredine, posebno kada smo suočeni s neizvesnošću koju donosi klimatska kriza. Stoga iz WWF-a pozdravljaju ranije uvažavanje komentara te organizacije da se u buduću nadzor nad sprovođenjem zakona, osim energetske inspekcije, uključi i inspekcija zaštite životne sredine, kako bi se osiguralo da sprovođenje zakona o obnovljivim izvorima energije ne bude na štetu zakona iz oblasti prirode. “Apelujemo na ministarstvo da usvoje naše i predloge drugih organizacija civilnog sektora, razmotri dokaze koji su im podneseni, te u konačnici predloži zakon koji će celo društvo pripremiti na izazove sa kojima ćemo se u narednim godinama suočavati”, saopštio je WWF.

Izvor: novimagazin.rs